

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.04.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Ülke gündeminde önemli yer tutan cezaevlerindeki hak ihlalleri arasında anneleriyle birlikte cezaevinde kalmak durumunda olan çocukların yaşadıkları son derece vahim boyutlara varmıştır. Bunlardan birisi de annesiyle birlikte Mardin E Tipi Kapalı Cezaevinde tutulan ve hemanjiom hastalığı bulunan 16 aylık Avşin bebeğin yaşadıklarına ilişkindir. Avşin bebeğin hastalığından kaynaklı yüzünde yaralar çıkmakta ve cezaevi koşullarında hastalığı gün geçtikçe ilerlemektedir. Anne Hülya Usanmaz; Mardin'in Artuklu ilçesinde, 2016 yılında Halkların Demokratik Partisi ilçe eş başkanlığı görevi yürütürken gözaltına alınmış ve "Terör örgütü üyesi olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunmak" iddiasıyla tutuklanmıştır. Kısa bir süre sonra serbest bırakılan 3 çocuk annesi Usanmaz, Mardin 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından siyasi faaliyetleri nedeniyle hakkında verilen 6 yıl 3 aylık hapis cezasının onanmasının ile 27 Kasım 2018 tarihinde yeniden cezaevine konulmuştur. Bahse konu tarihte henüz 12 aylık olan bebeğini de yanına almak zorunda kalmış ise de bu durum Avşin bebeğin Adana ilinde sürdürülen tedavisinin de yarım kalmasına neden olmuştur. Avşin'in doktorları tarafından cezaevi koşullarının bebek için elverişli olmadığı hatta kapalı ortam, düzensiz ışık ve eksik gün ışığının hastalığın artmasına neden olacağı ifade edilmiştir. Bebeğin tedavisinin tamamlanabilmesi için annenin cezasının ertelenmesi şart olduğu halde bu istem infaz hâkimliği tarafından reddedilmiştir. Oysa bebeğin annesinden yarı kalabileceği yaşa kadar cezanın ertelenmesi bebeğin sağlık ve yaşam hakkı çerçevesinde zaruridir. Çocuk Hakları Sözleşmesi ve hukukun temel ilkeleri gereği "çocuğun üstün yararı" esastır ve bu kriterlere göre çözüm üretilmesi aynı zamanda devletin önemli sorumluluklarındandır. Bu telafisi mümkün olmayacak zararların önlenmesi açısından da önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hâlihazırda Nisan 2019 yılı itibariyle cezaevlerinde anneleri ile birlikte kalan çocuk sayısı nedir? Anneleriyle cezaevinde kalmak zorunda olan çocuk sayısının yaşa, cezaevlerine ve cinsiyete göre dağılımı ne şekildedir?

- 2- Cezaevinde anneleriyle birlikte kalmak zorunda olan çocukların kaç tane cezaevi dışında tedavi gerektiren hastalığa sahiptir? Hasta çocukların tedavi olanakları cezaevi şartlarında gerçekleştirilmekte midir?
- 3- Avşin bebeğin sağlık durumu hakkında bilgi sahibi misiniz? Avşin bebeğin sağlık durumuna ilişkin Bakanlığınız cezaevinde inceleme yapmış mıdır?
- 4- Avşin bebeğin yaşının çok küçük ve anne bakımına muhtaç oluşu ve hastalığının ancak cezaevi dışında tedavisinin mümkün oluşu karşısında cezanın ertelenmesini sağlayacak mısınız? Yoksa 16 aylık küçücük bebeğin hastalığının gün geçtikçe artmasına seyirci mi kalacaksınız?
- 5- Hâlihazırda yüzlerce küçük çocuğun anneleriyle birlikte cezaevinde kalıyor oluşu ve çocukların cezaevinin olumsuz koşullarından kaynaklı mevcut hastalıklarının ilerlemesi yahut yeni hastalıklarla karşı karşıya kalmaları önemli bir sorun alanı olup, küçük yaşta çocuğu olan kadın mahpusların cezalarının infazının ertelenmesine ilişkin bir çalışma ne zaman gündeminizde olacaktır?
- 6- Cezaevinde anneleriyle birlikte kalan çocukların çocukluk haklarından yoksun bırakılmaları başta olmak üzere cezaların şahsiliği ilkesine de aykırılık teşkil eden bu durumun değiştirilmesi ve çocukların sağlıklı ortamlarda büyümelerinin koşullarının sağlanması için Bakanlığınız hangi çalışmaları yürütmektedir?
- 7- Çocuk Hakları Sözleşmesi ve hukukun temel ilkeleri gereği "çocuğun üstün yararı" esas olup neden çocuğun üstün yararı gözetilmeksizin çocukların cezaevlerinde kalmalarına göz yumulmaktadır?
- 8- Avşin bebek örneğinde olduğu üzere cezaevindeki çocukların yaşam ve sağlık hakkı neden ihlal edilmektedir?
- 9- Avşin bebeğin sağlık ve yaşam hakkı bağlamında annesinin cezasının infazının ertelenmesini sağlayacak mısınız?